Waarneming van een ♂ Amerikaanse Fregatvogel *(Fregata magnificens)* in Nederland

door

NORMAN D. VAN SWELM.

(Magnificent Frigate-Bird observed in the Netherlands.)

Op 26 augustus 1968 om 18.30 was ik met Drs. C. M. Lok in het gebied van de Westlandse Duinwaterleiding, ressorterend onder de Gemeente 's-Gravenhage.

Wij waren bezig met het fotograferen van een Notenkraker, toen wij plotseling een enorm grote vogel over ons heen zagen vliegen. Onmiddellijk grepen wij naar onze kijkers (6x30 en 8x40) en observeerden de vogel, die op ± 75 m hoogte in N. richting vloog, op een afstand van ± 100 m.

De weersomstandigheden waren goed: matige NO. wind, kracht 3 à 4; bewolking 0-2; temperatuur 25 graden C., helder zicht. Wij noteerden de volgende kenmerken: Vleugelspanwijdte groter dan bij reiger. Vleugels, boven- en onderdelen, kop en hals met uitzondering van een grote oranjerode keelvlek geheel zwart. Een zeer grote hoornkleurige haaksnavel. Op de bovenzijde van de zeer lange, smalle en hoekige vleugels een bruine weerschijn. De trage vlucht deed denken aan die van een Jan van Gent en een Pelikaan, de vleugels waren naar beneden gebogen. De grote, gevorkte staart, die veelal tot een punt samengevouwen gedragen wordt, konden wij niet waarnemen aangezien de vogel van ons af vloog.

Fregata magnificens is een Zuidamerikaanse soort, die broedt van de Caribische Zee tot aan Brazilië en in de Grote Oceaan van Mexico tot Equador, inclusief de Galapagos Eilanden. Voorts de Kaap Verdische eilanden in de oostelijke Atlantische Oceaan.

Op hun zwerftochten worden de vogels waargenomen tot aan Florida en zeer zelden boven de Oostcanadese wateren. Incidenteel worden ook elders waarnemingen gedaan. Zo observeerde J. W. A. de Bruyne op 9 juni 1968 op 46 graden 27 min. N., 16 graden 24 min. W., op de NO. Atlantische oceaan met als dichtstbijzijnde land Kaap Finisterre (675 km) vanaf H.M. bevoorradingsschip „Poolster" een onvolwassen ex., dat in NO. richting vloog.

Nieboer (1965) nam een adult mannetje waar op 17 december 1964 op 22 graden 02 min. N., 65 graden 56 min. W. in de W. Sargasso zee.

In Europa is de soort zeer zelden waargenomen. Er zijn 3 gevallen bekend: Op 9 juli 1953 werd in Schotland op het eiland Tiree (Hebriden) een onvolwassen vrouwtje gevangen, dat in zeer slechte conditie verkeerde.

Van de twee andere gevallen, die uit Frankrijk komen, werd geen nadere beschrijving gevonden.[1])

[1]) Zie N. Mayaud, Inventaire des Oiseaux de France, Paris, 1936: 11—12 en 169—172 (Saumur, 1852 en La Rochelle, 1902) (t.K.).

Alhoewel onze waarneming door de Commissie voor de Nederlandse Avifauna als niet volledig beschouwd wordt (geen waarneming van de staart) en derhalve niet aanvaard is, achten wij het toch nuttig deze te publiceren om andere veldwaarnemers, speciaal die wonend aan de kust, er op te attenderen dat dergelijke waarnemingen niet tot de absolute onmogelijkheden behoren.

C.N.A.: onvolledige waarneming, vooral ook in verband met de soort-determinatie: de waarneming zou zowel op *Fregata magnificens* als op *F. minor* betrekking kunnen hebben gehad.

SUMMARY

Magnificent Frigate-Bird observed in the Netherlands.

On August 26th, 1968 an adult male of Magnificent Frigate-Bird *(Fregata magnificens)* was seen flying over a dune-area south of The Hague in the province of Zuid-Holland. Two observers were watching this entirely black bird with its enormous wingspan at a distance of about 100 yards. They clearly noticed the orange-red pouch at the chin, the large horny bill and the long angled wings. Unfortunately they were not able to see the forked tail, because the bird flew away from them. Till now there are no records for the Netherlands and three for Europe.

C.N.A. incomplete observation.

LITERATUUR

Bruyne, J. W. A. de (1968): Frigate-Bird *(Fregata magnificens)* in Northeastern Atlantic Ocean. Notes on Sea-Birds 27. Ardea 56:285.
Cruickshank, Alan D. (1960): A. Pocket Guide to Birds.
Gilliard, E. Thomas (1959): Living Birds of the World.
Hollom, P. A. D. (1960): The Popular Handbook of Rarer British Birds.
Kist, J. (1969): Elseviers Vogelgids, 10e druk.
Nieboer, E. (1965): Magnificent Frigate-Bird *(Fregata magnificens)* in Western Atlantic Ocean. Notes on Sea-Birds 13. Ardea 53:236.
Robbins, Chandler S. (c.s.) (1966): Birds of North America.